

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. Viskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 4. mal. travna 1890.

List 14.

Enciklika sv. Očeta Leona XIII o dolžnostih katoličanov.

(Dalje.)

Cerkev sicer o nobenem času in nikakor ne bo od Boga zapuščena: torej nima za kaj bati se pred človeškimi hudobijami: narodom pa, ako zaveržejo kerščansko čednost, ni dana ta gotovost. Zakaj greh narode v revščino pahne. (Preg. 14, 34.) — Ako so vsa pretekla stoletja skusila tehtnost in resnico tega pregovora, kako da bi naše stoletje tega ne poskusilo? Že kažejo mnoga znamenja, da zaslužene šibe nastajajo, in ravno to poterjuje stanje po deržavah; sej marsiktere so pretresene po notranjih hujavah, nobene pa ne vidimo vsestransko varne. Ako tedaj brezbožna strankarstva prederzno to pot gredo nadalje, katero so nastopila, ako se jim posreči, da za svoje hudobne zvijače in še hudobniši naklepe pomočke in moč dosežejo, kakor se šopirijo, se je pač bati, da utegnejo cele deržave v njih naravnih temeljnih razdjati. — Tacih strahót pa človeška moč sama ne more odverniti, zlasti ker od kerščanske vere odpadla večina pravično kazni za svojo prevzetnost v tem terpi, da od svoje strasti zaslepljena zastoni resnice išče, zmoto sprejema za resnico in se domišljuje za modro, ko hudo imenuje dobro in dobro pa hudo, temo ceni za luč, luč pa za temo. (Iz. 5, 20.) Temu mora tedaj Bog pomagati in v spominu svoje dobrotljivosti deržavnemu družbinstvu roko podati. Zato, kakor smo že drugej resno opominjali, moramo z vso prizadevnostjo in stanovitnostjo v ponižni molitvi klicati k dobroti božji, da se zopet povzdignejo čednosti, ktere življenje storé kerščansko. —

Prav posebno pa se mora zopet obuditi in gojiti ljubezen, ktera kerščanskemu življenju daje moč, in brez ktere čednosti celo nobenih ni, ali pa so brez sadu. Zato sv. Pavel opominja Kološane, da naj se varujejo vsacega greha, in si prizadevajo doseči hvalo v raznih čednostih, ter pristavlja: Čez vse to imejte ljubezen, ktera je véz popolnosti. (Kol. 3, 4.) Zares, véz popolnosti je ljubezen, ker tiste, ktere je obvila, z Bogom sanim naj tesneje zveže in tako popolne stori, da svoje dušno življenje iz Boga zajemajo, v Bogu živé, življenje Bogu darujejo.

Ljubezen do Boga pa se mora družiti z ljubeznijo do bližnjega, ker ljudje imajo delež pri neskončni dobroti Božji in njegovo sliko in podobo zaznamnjano na sebi nosijo. To zapoved imamo od Boga, da kdor ljubi Boga naj ljubi tudi svojega brata. (1. Jan. 4, 21.) Ako kdo poreče, ljubim Boga, in sovraži svojega brata, je lažnik. (Jan. 20.) To zapoved o ljubezni pa je njen božji začetnik imenoval novo, ne kakor da bi že kaka zapoved ali narava sama ne zapovedovala, da naj se ljudje med seboj ljubijo, temveč ker kerščanski način ljubezni je bil čisto nov in neslišan, odkar so ljudje pomnili. Zakaj Jezus Kristus je tisto ljubezen, s katero je od svojega Očeta ljubljen in s katero sam ljudi ljubi, tudi za svoje učence in prijatelje prosil, da morejo v njem biti eno serce in ena duša, kakor sta on sam in Oče eno v bistvu. Sleherni vé, s koliko močjo se je ta zapoved od začetka vsadila globoko kristjanom v serca in kolik prelép sad edinosti, medsebojne dobrovoljnosti, pobožnosti, poterpežljivosti in stanovitnosti je rodila. Zakaj si ne prizadevamo posnemati izgled svojih pred-

nikov? Ravno naši časi nas močno priganjajo k ljubezni. Ko brezbožni obnavljajo sovraštvo proti Jezusu Kristusu, se mora zopet povzdigniti tudi kerščanska bogoljubnost, obnoviti se ljubezen, ki je mati slavnih del. Neha naj tedaj vsaki razpor, umolknejo naj prepiri, kateri bojniki moči slabé in veri nič ne koristijo. V duhu po veri sklenjeno, v ljubezni po volji zedinjeno naj naše življenje teče v ljubezni do Boga in bližnjega.

(Konec prih.)

Solstvo in še kaj drugega.

Naznanili smo nedavno, kaj zahtevajo katoliški škofje oziroma na katoliško in versko šolo. Sedaj naznanjajo časniki tudi sklepe gosposke v dogovoru s spodnjo zbornico v tem oziru. Izvirna resolucija gosposke zbornice poudarja bistveno te-le pomanjkljivosti sedanje šolske postave.

Po sedanji šolski postavi vera šolskih otrok ni več podlaga in vodivno pravilo za šolo, temuče je le ena izmed mnogih šolskih učnih tvarin.

Veronauk je stavljen in potisnjen za drugimi šolskimi tvarinami, in na podučnem času tako vtesnjen, da ni mogoče vsih nauk in zapovedi otrokom tako vtisniti, da bi res vse žive dni svoje življenje ravnali po teh naukih in zapovedih.

Še veliko manj je odločenega časa za verske vaje in čeznatorne potrebne pomočke zveličanja (vaje v djanskem kerščanstvu): v tej reči je tako slabo, da tudi v svojih verskih resnicah dobro podučen človek bi moral pri tem postati vne-maren in mlačen kristjan.

Drugi šolski nauki niso na vero nič navezani in velikrat so veri in verski odgoji še nasprotni, sovražni.

Šolsko nadzorstvo in vodstvo je po teh postavah cerkvi odtegnjeno ter dano v svetne roke: še tega postava ne zahteva, da za katoliške otroke mora nadzorstvo in vodstvo biti katoliško.

Še celo v podučevanju in spolnovanju verskih potreb Cerkev in nje nadzorstvo ni svobodno in nezadrževano.

Olika, nastavljanje, djanje in red ali disciplina učiteljev je cerkvenemu vplivu čisto odtegnjena.

Djanje svetnih šolskih vradnij pa nasproti se ne steza samo na svetne šolske zadeve, ampak tudi še na cerkvene in verske.

Starši pri vsih težkih šolskih bremenih, ki se jim nakladajo, nimajo v postavi nobenega po-

roštva, da se bodo njih otroci odgojevali po naukih njihove vere.

Terpež šolske dolžnosti in mnoge naredbe v naukih itd. niso primérne.

Škodljivi nasledki teh neprilik se vedno bolj kažejo, od tod tisuči peticij za preuredbo teh zadev.

Gosposki zbornici predloženi vladni naredbi od 14. maja 1869 in 5. maja 1883 tudi ne ene omenjenih šolskih pritežnost ne omenjate, in še manj katero odpravljate itd.

Sklep je toraj, da naj se opusti vladna osnova v tej reči od 14. maja 1869 in 2. maja 1883, in naj vlada prej ko prej predloži šolsko-postavno osnovo za obnovo solstva, po kateri se bo natanko zadostovalo pravicam družine, Cerkve, deželnih zborov do ljudske šole.

Ta resolucija, ki je tukaj le ob kratkem posneta, naznanja le pogreške sedanje šolske postave, ni pa izpeljano, kako naj se pomanjkljivosti napolnijo, kako naj se silne skaze popravijo. Verjetno pa je, pravi „Vaterland“, da v zadevnih konferencah se je tudi o tem posvetovalo, da so se pomočki iskali in našli. Zaznamnjali so to pa združeni škofje v svoji resoluciji.

Za osnovo te resolucije (ktero je „Politik“ prinesla bolj obširno, pa vendar tudi le posneto) so delali odborniki desnice obojne zbornice: škofje pa, kolikor je znano, se teh konferencij niso vdeležili, temveč delali so samostojno, kakor piše „Vaterland.“

Če tudi je ta zborniška resolucija po škofovski izjavi tako rekoč odpadla, je vendar silo važna, ker ona jasno kaže, kako tudi katoliški svetni poslanci priznavajo, kolika krivica se s sedanjimi šolskimi postavami godi staršem, njih otrokom in sv. Cerkvi, ter da se po vsaki ceni mora tu pomagati, in da mora do tega priti: kajti one postave niso samo v škodo katoliški veri in cerkvi, ampak tudi v škodo občinstvu in državi sploh, kar že zdaj nasledki kažejo.

Dobro pomniti je treba, da škofje pri svojem djanji niso delali kakor politikarji, sami so rekli, da se pri tem ne dotikajo političkega polja. Škofovska izjava ostaja le pri zahtevah katoliškega prebivalstva kakor tacega, v druga vprašanja se škofje pri tem niso vtikali, jedro njih zahtev je: Katoliška šola za katoliške otroke.

Ni tedaj na pravem mestu očitiranje, zakaj da niso škofje tudi za narodnost kaj govorili. Cerkev je pravična v vsih rečeh. Tudi narodom želi in daje vsakemu svoje, kakor smo nedavno pojasnili v drugem spisu. Cerkev je tudi

Slovincem ohranila njihov jezik in národnost, in ko so po nepriliki časov vsi drugi stanovi v tem oziru do malega spali ali dremali, so katoliški duhovni jeli narod k zavednosti buditi. Hvaležnost imajo pa zdaj to, da neki „subjekti“, s tujo kulturo okuženi, iščejo tudi narod okužiti, njegovo duhovstvo pa očerniti in moralno ubiti.

Pervi pastirski list nekdanjega lavantinskega kn. škofa Franciška Kutnarja.

Franc Xaver

po milosti Božji Lavantinski škof ino Firšt.

Vsem vérnim Lavantinske škofije srečo ino žegen.

(Dalje.)

Z' veselim sercam Boga zahvalim po Jezusu Kristusu za toliko število svojih vérnih kristjanov, katerih véra v' vsem njih življenji priča, de je evangelj božja moč v' izveličanje vsakimu, kateri veruje. Prav serčno me oveseli, zvediti, de je sveta véra, po kateri se Boga ino nja razodetih naukov terdno deržimo, pa tudi lepo keršansko zaderžanje per vas domá, ter slišim, de božjo besedo radi poslušate, zveličanske nauke z' veseljam posnémate, kakor pridni otroci vsem božjim ino zapovedam svete matere katolške cérkve pokorni. Tako zaderžanje Bogu dopade, ino prinese sad izveličanja, po katerim Boga ino Izveličarja svojiga veličastite, ino ste tak rekóč Kristusov dober duh per téh, ki so ljudje pogúbe. Veselim se, de še ravno tista vera med vami živi, ki je od kraja per vaših očetih živela, katiro so vam kakor nar drajši blago izporočili, ravno tista véra, katiro so pobožni, pridni škofi v' teh krajih zasadili ino poterdili, toliko skerbnihi mašnikov razširalo ino ohranilo, katerih veliko je že v' boljši življenje véčnosti šlo, nekóljko jih pa še med vami živi, ki so moji preljudi pomagavci vašim dušam v' zveličanje. Živi med vami tista véra, ki so njo, kakor je znano, zvest ino marljiv delavec v' vinogradi Gospodovim, vaš rajni dobrotliv viši pastir Ignac toliko v' skerbi imeli. Oh, kako bi zamogel Boga toliko vsmileniga posebno za to dobroto dosti zahvaliti, de vam je, preljudi moje ovčice, dar svete vére ohranil ki nas uči, ljubiti Boga ino božiga Sina, kateri se je dal v' naše izveličanje! Kakor sv. Paul svojim kristjanom v' Korint — pišem tudi jez vam iz serca, ki vas ljubi: „Vedno hvalim Boga za vas, del za gnado božjo, ki vam je dana po Jezusu Kristusi, ker ste skoz njega na vsem bogati, v' besedi' kakor v' vsem spoznanji, takó de vam, ki čakate razodenja Gospoda našiga Jezusa Kristusa, nobene gnade ne manjka. Ino On vas bo poterdil do konca, de bote brez greha do njegoviga prihoda.“ — Še enkrat vam torej rečem: Stanovitni bodite v' veri! Kristus je ravno tisti včeraj ko dones, kakor vékomej. Ne dajte se motiti mnogoterim ptujim naukam. Pač, preljudi, vi moje veselje ino moja krona, le stanovitni ostanite v' Gospodu. Véčna ino izveličanska je postava ta, de se stvar svojiga Stvarnika zvesto derži, ino človek svoj slab um za vsim razodetimu nauku božjemu vklone. Lehko scer pre-

lomimo to postavo k' svoji škodi, pa overgli ino pokončali nje ne bomo vékomaj ne.

Na terdi skali stoji resnica razodetiga nauka, od kateriga je Bog, kakor sv. Paul piše, velikokrat ino po mnogoterih potih očakam skoz preroke govoril, poslednič po svojim Sinu nam razodél, kateriga je postavil dediča alj erba vseh reči, po katerim je tudi svet stvaril, ki je svetloba njegoviga veličastva ino podoba bitja njegoviga. Zabstoj je tajiti, zabstoj izvrčati ošabnim ljudem resnico, katiro je Bog razodél; tudi peklske vrata ne bojo svete cerkve premogle, katiro je Kristus Jezus na skalo pozidal. Že toliko sto lét vidmo ino slišmo sveto rimsko katoliško cerkev brez vse pomote učiti to, kar ji je od začetka učiti izročéniga bilo, ki se ogiba posvetnih novih besedi ino zopergovorov, napéno tako imenovane modrosti, ktire se nekteri hvalijo, ki so véri odpadli. Vékomaj bo sveta cérkuv steber in terda skala resnice vsem, ki se ponižno njej izročé, nje véрно deržijo.

Duh, po katerim se Boga ino naukov nja svete vere zvesto deržimo, katerih nas sveta rimska katolška od božjiga Duha vižena cérkuv uči, ravno tisti božji Duh ogréva tudi naše serca za vse, kar je svetiga ino božjiga, nam daja veselje ino mir v' vseh okoljšinah življenja, ter nas napolni s' pravo nebeško modrostjo. Ni prave modrosti razen te, ki od Boga pride; modrota tiga sveta je nespamet pred Bogom — pravi sv. apostel Paul. Po modrosti, ki od Boga pride, ponižno pa tudi s' veseljam spoznamo, de smo ino imamo vse od Boga, svojga stvarnika. Po tej modrosti hvalmo z' gorečim sercam božjo neskončno dobroto, de nas je stvaril po svoji podobi, ino le nekóljko ponižal pod angele, ter vemo, de smo dolžni Boga prav spoznavati in to želeti, kar Bog hoče, de bo naša po božji podobi stvarjena duša v' svojim spoznanji ino poželenji nar svetejšimu spoznanju ino nar popolnejši volji božji bolj ino bolj podobna. Po tej modrosti, ki je od Boga, spoznamo z' žalostnim sercam, de smo zgubili po izvirnim grehi prvih staršov svet ino pravičen stan, v' katerim je Bog človeka stvaril. Od untod izvirajo ne le telesne štrafe ino našiga trupla smert, ampak tudi greh, ki je smert duše, ki je po grehi nad ves človeški rod prišla, de smo vsi po natori otroci jeze. Ta modrost, ki od Boga pride, nas pa tudi uči hvaležno serce k' Bogu povzdigati, kateri je svet toliko ljubil, de je svojga edino rojeniga Sinu dal, naj bi vsi, ki va-nj verujejo, ne bili pogubljeni, ampak véčno življenje imeli. Ona nam velí hvaliti neskončno vsmilenje božje, de nam je poslal svojiga Sina v človeški naturi, v' katerim resnično prebiva vsa polnóšt božiga bitja, ki nam je od Boga dan za modróst ino pravičnost, v' posvečenje ino odrešenje, ki nas vséh grehov očisti, skoz kateriga kri opravičani smo tudi rešeni jeze (božje) skoz njega. V' tej modrosti, ki je iz Boga, se priserčno veselimo, de smo prijeli duha božjih otrók, v' katerim kličemo: Oče, ljubi Oče! kér ravno tisti duh našimu duhu pričvanje daja, de smo božji otroci; kakor smo pa otroci, smo tudi erbi, ino scer erbiči božji ino soerbiči Kristusovi; samo če z' njim poterpimo, bomo tud' z' njim čast dosegli. Po modrosti, ki je od Boga, v' ponižnosti lahko občutimo v' svojim serci korenino grešniga poželenja, ki je nam za duhovsko vojsko ostala, naj smo ravno v svetim kersti greha očišeni; to de nam škodvati ne

more, če le sami ne dovolimo. Z' gnado Jezusa Kristusa njo premagamo; clo krono nam prinese, ako se dovojskujemo, kakor smo dolžni. V' tej modrosti, ki od Boga pride, spoznamo veliko resnico, kátiro sv. apostel Pavl tak odkritoserčno pové: Imam dopadajenje nad božjo postavo po znotranjim človeki; čutim pa drugo postavo v' svojih udih, ki je postavi mojega duha zoper, ter me vjétiga derži v' postavi pregréšnosti, ki je v' mojih udih. Lehko občutmo resnico, ktiro je govoril Izveličar naš rekoč: „Duh je scer voljn, pa meso je slabo.“ Željno ino pobožno primijmo torej za pomoč zakramenta svete pokore, ktiro je postavil Jezus Kristus, kedar je svojim apostelnam djal: „Kakor je mene Oče poslal, pošlem tudi jez vas. Prejmite svetiga Duha; kterim bote grehe odpustili, odpušeni so jim; ino kterim jih bote zadržali, so jim zadržani.“ Z' svetim poželiam prejema jmo nebeško hrano (špižo) presvetiga réšniga Telesa, od kateriga nam Jezus, on večna resnica sam priča: „Jez sim živi kruh, ki sim iz nebés prišel. Ako kdo jé od tiga kruha, bo živel vekomaj; ino kruh, ki ga bom jez dal, je moje meso za življenje svetá.“

Poglejte, vse to je sad duha, po katerim se ponižno ino zvesto Boga deržimo, pa svete, edino prave katolške vére. To de nam, preljudi moji, tak lep sad sveta véra le tistikrat prinese, ako je pa nas toliko živa ino móčna, de se po njej tudi naša volja, vse naše djanje ino nehanje ravna. „Kaj pomaga, pravi sv. apostelj Jakob — naj kdo reče, de ima véro, če pa del nima? Bo véra zamogla njega izveličati, kalj? — Vera, ako del nima, je mervta sama na sebi.“ Resnice svete vére morjo per nas tok žive biti, de našo voljo le v' tako djanje vklánjajo, ki Bogu dopade, le v' take dela, ki so po svetih zapovedih božjih, ino nas ovarjejo vsaciga pregréšniga naklona — vsaciga hudobniga naklepa — vsih del, katire Bog prepové. Luč svete vére nas je rasvetila, zatorej mormo kakor otroci luči po svetlobi vére hoditi. Daleč od nas bojo naj vse dela hudobije, vse dela napčne teme, ki jih naša sveta véra prepové ino zaverže. Kakor smo se per svetim kersti hudiču, vsimu njegovimu napuhu ino vsimu njegovimu djanju odpovídali, tako mormo biti mervti za greh, ter le za pravico in resnico živeti.

Prosim Bogá, od kateriga vsak dober dar pride, naj se ta živa véra ino ponižna zvestoba v' božjih zapovedih per vas, preljudi moji, vse žive dni per vsaki priložnosti očitno pokaže. „Prosim Boga, naj vam da svojo voljo vsem prav spoznati v' vsej modrosti ino duhovni zastopnosti, de bi hodili, kakor se spodobi pred Bogam v' vseh rečeh dopadlivi, naj bi rodovitni bili na vsakim dobrim deli, ter rastli v' božjim znanji, v' hvaležnosti do Boga Očeta, ki vas je vredne storil deleža svojih svetnikov, ki v' svetlobi božje resnice živé, ter vas je v' kralstvo svojiga preljudiga Sina — v' svojo sveto cérkev sprijel.“

Ljubite torej ino spoštujte, moji preljudi, tiste, ki so postavljeni ino vam poslani postavbo božjo ino véro katolško oznanovat, vas v' njej poterdit ino vam svete zakramente delit. V' časti imajte svoje dušne oskerbnike, katerim sam božji Sin pravi: „Kakor je mene Oče poslal, tak pošlem jez vas. Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje, pa tudi Njega, ki je mene poslal,“ ino od katerih sv. Paul pravi: „Namestniki Kristusovi smo,

poslani; božji ino Bog skoz nas opominja.“ Sprijemajte besedo božjo, katiro vam oznanovati njim je zapovedano, z' Bogu vdanim sercam. Ljubeznivo dopolnite, česar vas opominvajo k' izveličanju vašimu. Po besedah svetiga Pavla vas prosim: „Spoznajte tiste (duhovne), ki per vas délajo ino so vam v' Gospodi prej postavljeni, ter vas k' dobrimu opominajo, de jim obilnej svojo ljubezn skazete za njih službe del. Imajte mir z' njimi.“ — „Pokorni bodite svojim višim ino slušajte jih, zakaj oni čujejo kakor taki, kteri bojo za vaše duše odgovor dajali, de so z' veseljem storé, ne pa izdihváje; zakaj to bi ne bilo dobro za vas.“ (Konec nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Boh. Bistrice 24. sušca. (Sv. misijon.)

Zopet so nam preskerbeli naš mnogozaslužni gospod župnik srečne in zlate dneve, namreč ponavljanje svetega misijona. V soboto, 1. sušca pred poldnem, sta se pripeljala prečastita gg. misijonarja Heidrih in Nežmah, in precej popoldan po litanijah je bil govor za dečke in deklice, za vredno pripravo k sv. zakramentu, in koj po govoru se je začela spoved za nje, namreč, za šolarje, in drugi dan, v nedeljo, začela se je spoved za vse odraščene sploh. Opravila bile so skozi celi teden, kakor v nedeljo: zjutraj ob 6ih sv. maša z izpostavljenim Najsvetejšim, in po sv. maši prva misijonska pridiga, ob 10ih prvo rožni venec, potem peta sv. maša; popoldne ob dveh križev pot, litanije in druga misijonska pridiga. Tako je bilo celi teden do nedelje. Vsaki dan je bilo pri vsih božjih službah toliko ljudi, da skoraj vselej je bila naša velika cerkev do malega polna. Z velikim veseljem sta gospoda misijonarja tako obilni množici vsak dan imela silno lepe in pretresljive pridige; gosposki in priprosti, sploh vsi so ju občudovali in hvalili; zato so ljudje ukljub mrazu, ki je bil tisti teden, z velikim veseljem v cerkev hodili. Tudi spovednice so bile skozi celi teden prav dobro obsute, akoravno jih je bilo v cerkvi 9. Neutrjeno sta gg. misijonarja delala v spovednicah in tudi drugi sosednji čč. gospodje so se vse hvale vredno vse dni trudili in delali. Bog daj na priprošnjo Matere Božje in sv. Jožefa, da bi ti lepi govori pri nas prav veliko dobrega sadú obrodili za nebesa. Zadnji dan sv. misijona bilo je še nad vse lepo in veselo; bila je velika cerkev čisto napolnjena in pri sklepu popoldan bil je obhod z Najsvetejšim tako daleč, kakor sv. R. Telesa dan, ginljivo je bilo videti 7 gg. duhovnov spremljati Jezusa v sv. Rešnjem Telesu, in toliko zbrana ljudstva, da še nikdar ne toliko. Prišedši nazaj v cerkev smo se še Bogu za vse milosti in dobrote z zahvalno pesmijo zahvalili. Naj nam ostanejo ti zlati dnevi v vedni spomin!

Naše cerkveno petje se je prav dobro v sv. misijonu veršilo; tudi gg. misijonarji so ga pohvalili. Naj še omenim, kako veselo in hitro se množi in napreduje pri nas 3. red sv. Frančiška, s kakošnim veseljem in pobožnostjo ljudje bolj pogosto ss. zakramente prejema jmo, kakor popred; še ni leto in dan, odkar sta naša čč. gg. duhovna začela ljudi napeljevati in prijazno opominjevati, kjer je bila prilika,

za to, a sedaj že šteje naša podružnica 170 udov. Počastili so že tudi preč. oče vizitator, frančiškan Jožef iz Ljubljane, našo podružnico s svojim obiskanjem. Prav pazljivo pa tudi ljudje poslušajo pridige, ki jih imajo gosp. kaplan, vsaki mesec eno, o tem redu. Bog daj in sv. Frančišek, da bi še za naprej v tem prekoristnem početju tako dobro napredovali, in veliko dobrega sadu obrodili. Tudi preč. misijonar so to dobro napravo lepo pohvalili, ter rekli: gotovo se ne bode te na zadnjo uro kesali, da ste se zapišali; se vé, da se mora tudi po tem pravilu ravnati in živeti.

Konečno naj še omenim, da je bilo ob času sv. misijona še nad tri tisoč obhajanih pri nas, kar je res prav veliko število. V sveto dolžnost si štejem, da se prečastitim oo. misijonarjem, v. č. g. župniku, ki so nam to milost naklonili, ter vsim častitim gg. duhovnom, ki so se za nas trudili in marljivo te zveličavne dneve pomagali, prav priserčno in goreče očitno zahvalim v imenu vsih faranov. Bog naj Vam že tukaj, posebno pa na unem svetu tisočerno povračuje, nam pa delf milost, da bi si te zlate dneve in nauke, ki smo jih v sv. misijonu slišali, prav v večno zveličanje obračali; k temu nam pomagaj Bog, in Mati Božja, in sveti Jožef!

Milosti žalostne Matere Božje.

Kastelpetrozo (Castelpetroso) na Napolitanskem — ta kraj postaja drugi Lurd. Pišejo o mnogih prikaznih Žalostne Matere Božje in o čudovitih dogodbah tega kraja; to pa že delj časa. Ker se brezvérci taci nadnaravnih dogodb tako grozno bojé, zato naj na prvo ravno za-nje nekaj povemo.

Neki „framason“, celo načelnik neke framasonske beznice, z naslovom „Reverendo“, je imel „raka.“ Veste, kako strašna je ta bolezen! Skoraj že bi bil terdovraten umrl. Berž pa ko so mu dali piti vode iz novo-izvirajočega studenca iz Kastelpetroza, je prosil, naj pošljejo po duhovna. Prejél je ss. zakramente in spolnil je vse, kar sv. Cerkev zahteva od taci nesrečnih v teh okoliščinah.

Ginljiva je tudi ta-le. Nikolaj Gianeola, sin Antona G., je že od rojstva imel glavo nepremakljivo tako naprej nagnjeno, da je ni mogel vzdigniti. Imel je že čez 14 mesev in podbradek mu je bil kakor na persi prirasčen. Berž pa ko so mu dali kastelpetroške vode piti, je bil nanagloma rešen te nadloge in pokaženega neprijetnega deržanja. — „Kathol. Kirchenztg.“ v Solnogradu prinaša obširna popisovanja o dogodbah v Kostelpetrozi.

Čertice iz dnevnika.

Spisal J. B.

(Dalje in konec.)

III.

Notranjski svet.

Iz časa svojega bivanja v Vipavski dolini naj tukaj navedem našim mladenčem v svarilen izgled zares žalostno smert nekega mladega človeka. V mlinu pičle pol ure od cerkve oddaljenem, je živel

kakih dvajset let star mladenič, pridem in delaven, podpora in upanje starišev. Pa nesreča za mladega človeka in za vso družino je bila, da ga je začel lov veseliti, da si je omislil puško; — postal strasten lovec. Ali je imel privoljenje na lov hoditi, ali ne, tega ne vem; pač pa vem, da tudi nedelj in praznikov ni spoštoval, ko mu je streljati na misel prišlo. Kaj se je zgodilo? V hudem dežju je celo popoldne po hribih in klancih za divjačino letal, ter prišel proti večeru spehan in moker, lačen in žejin domu. Ko pregleda puško, vidi, da je premočena, da noče izdati. V svoji nepopisljivi neprevidnosti jo obesi nad ogenj, da bi se presušila; ter do nekaj časa pogleda, obernivši cev proti sebi, ali je puška že suha, ali še ne. V tem trenutku se puška sproži nesrečnežu v spodnji del telesa, ter ga usmerti. Ne morem vam popisati žalosti in joka nesrečnih starišev, kateri so tako naglo strašen način sina zgubili. Oj, da bi bil pač nesrečni mladenec poslušal glas pametnih mož, kateri so ga svarili ter mu djali, da puška in lov ni za kmeta! Gorjé hiši na kmetih, kjer začnejo sinovi in znabiti tudi očetje na lov hoditi, znabiti celó brez pravice, na ptuje; ali še celó o nedeljah in svetih dneh. Take kmetije kmalo pešajo in opešajo, tamkej ni blagoslova nebeškega in mnogokrat grozna nesreča take nespametne ljudi prisili puško obesiti za zmeraj na klin, pa žal, da je prepozno. Dokazov temu mi ni treba več naštevati, sej nas uči vsakdanja skušnja, da je to gola resnica.

* * *

Naj me častiti bralec spremlja od tega tužnega prizora na verh visokega notranjskega hriba Nanos-a, v cerkev svetega cerkvenega učenika Hieronima! Nanos, par ur dolgo gorovje, zapira blago Vipavsko dolino od severo-iztočne strani, ter je njegov naj višji visok verh 4323 čevljev. Na slemenu je planota, obraščena s travo in z lepim drevjem, in visoko na gori na Vipavski strani imajo nekteri kmetje svoja domovanja. Pičle pol ure pod verhom tedaj kakih 4000' nad morjem, je sozidana še precej prostorna, sv. očaku Jeronimu posvečena cerkev, ktera pripada srenji L. vikarije Št. V. — Gotovo je malo Božjih hiš zidanih na višjih verhovih. Nekega dné me poprosi v Terstu bivajoča, v Vipavi rojena gospa, naj bi za-njo opravil pri „sv. Jeromanu na Nanos-u“ sv. mašo, ker se je za prejete dobrote semkaj na Božjo pot zaobljubila. Ker, dasiravno že v jeseni, je bilo vreme zeló vgodno, sem ji rad željo spolnil. Pot, po kateri Vipavci seno in derva s hriba spravljajo, je še precej dobra; zložno se pride po ovinkih do slemena na dolgo stegajoče se gore. Predno se še na verh pride, na sredi gore, kjer postaja ta viša od nasprotnih hribov, se ti začenja prelep razgled odpirati; kmalo je pred teboj vse Primorsko in velikanska sivo-modra planjava Jadranskega morja. Ko dospeš gori na verh, imaš počasne hoje še ³/₄ ure do cerkve sv. Jeronima. Sveta, praznična tihota vlada krog samotnega gorskega svetišča.

Človek se čuti tukaj oddaljenega od svetnega hrupa in šuma; dozdeva se ti, da ti je duša oddaljena od zemlje, bliže nebesom; in nikjer ne boš bolj zbrano, bolj pobožno molil, kakor v takih samotnih, gorskih cerkvicah. Sveto daritev sem v borni cerkvici na verhu visokega hriba bolj ginjenega serca opravljal, kakor v naj lepši mestni cerkvi, v katero

se sliši iz ulic in cest svetel šum in hrup, dervenje ljudstva, ropot vozov. Po sveti daritvi sem si nekoliko ogledal še precej prostorno cerkev. Na velikem oltarju je podoba sv. Jeronima, na bakreno plošo slikana, menda zato, da je vlažnost ne konča. V širokem, malo nad cerkveno streho dvigajočem se zvoniku ni zvonov. Mali zvon je shranjen pri cerkvenem ključarju, ker se bojijo, da ga nebi tatovi tu gori razbili in odnesli, kakor se je neki pri nekaterih samotnih cerkvah na Krasu že resnično prigodilo. Binkoštni ponedeljek, ko je tukaj žegnanje, ali „šagra“, prinašajo zvonček gori, ter ga po službi božji zopet v dolino jemljejo.

Po sv. maši je šla vsa družbica na visoki verh nad Razdertim, da se tamkaj veseli krasnega razgleda, kateri se na vse strani odpira. Razgled je v resnici krasen, veličasten! Vidi se skoraj cela Istra, tje do Pulja; razprostira se pred teboj teržaško primorje, sinje Jadransko morje teržaškega zaliva; pred teboj je ves Goriški svet, kot razprostert zemljevid, — po njem se srebernemu traku enako belí reka Soča; zelena Furlanija z Oglejem in drugimi mesti in vasmí se ti razgrinja pred očmi. Visoke goriške gore Kovek in Čaven kipé kvišku ter ti nekoliko razgled zapérajó. Idrijski hribi in drugi verhovi, daleč tje do sivih velikanov gorenjskih zdijo se ti bližnji sosedje. Notranjski svet krog Cerknice in Loža, in vsa Pivka, vsa Bistriška in Košana dolina se razgrinja pred teboj. Prav lepo vidiš naj viši notranjski hrib, 5682' visoki „Snežnik.“ Reke in morja reškega nisem mogel razločiti; znabiti nam je to meglica zakrivala; pač pa smo opazovali naj višo Goro Istversko, Učko (Monte maggiore). Kdo bi oštel cerkve in gradove, vasi in terge, kateri se belijo na zelenih otokih, ali pa med kamenjem kraškega svetá! Mislim, da ga ni na Slovenskem enakega hriba, kateri primeroma ni visok in na katerega se tako lahko pride, ki nam bi toliko zanimivega kazal, s katerega bi uživali tako veličasten razgled. Temu je vzrok to, ker je ta gora na jugu naj viši verh, pravi nos (Nanos —*) Vorgebirge), kateremu proti jugu nobena viša gora razgleda ne zapéra. --

Ko smo se razgledali, opočili in okrepčali, smo se povernili proti domu veseli, da smo imeli tako lepo vreme, „vedro nebo kot ribje okó“ in da se nam je godilo vse po volji.

Naj tukaj dostavim še par besed o zavetniku naše cerkvice, o sv. očaku Jeronimu! Znano je, da učenjaki niso še prav edini o tem, kje da je bil ta sveti učenik rojen, od kod je ta luč sveti cerkvi prisvetila, ali na meji ogersko-štajerski, ali v Istri, ali v Dalmaciji v ožjem pomenu imena. Sveta cerkev ga imenuje Dalmatinca („Stridone in Dalmacija“). Znan je tudi svetnikov izrek, s katerim je neki Boga usmiljenja prosil: „Prizanesi mi, o Gospod, sej veš, da sem Dalmatinec!“ Verjetno je tudi, da je sveti ošak po naših krajih potoval v Rim in v Oglej, kjer se je dalj časa mudil. V Ogleju ima v v slavni baziliki sv. Jeronim oltar, in mnogi terdijo, da je tukaj bil kerščen. Na to me je pred mnogimi leti opomnil mož, kateri mi je razkazaval znamenitosti častitljive oglejske patrijarhalne cerkve. Zatoraj je ta svetnik pri Primorcih in južnih Notranjcih dobro znan. Nahajajo se ljudje, kateri so nato imé

kerščeni; cerkve so njemu posvečene, n. pr. lepa cerkev sv. Jeronima v Reki, farna cerkev v Klani pri Kastvu, podružnica v Čeljah Premške, in v Koritnicah Knežaške župnije, in cerkev sv. Jeromana na Nanosu, in znabiti še druge. Pivčani časté posebno sv. Jeronima, in iz hvaležnosti pošiljajo v časih male darove cerkvicam v Koritnicah ali na Nanos; slišal sem celó, da so se nekda celó primorski mornarji hvaležno spominjali cerkev na Nanosu, ktera se neki z morja lahko vidi. Tudi sem nekda slišal, kako je govorica, da je sveti ošak Jeronim pridigal pod starim košatim drevesom, katerega sedaj ni več tamkaj, kjer je sedaj cerkvice temu svetniku posvečena. Vse to nam spričuje, kako je verjetno, da je sveti Jeronim iz svoje domovine Dalmacije po spodnjem Notranjskem in po Vipavski dolini potoval v bližnji Oglej, kjer je gotovo bival. —

S to opazko o sv. Jeronimu sem sklenil „Čertice iz dnevnika.“ Slovo jemaje od spoštovanih čitateljev, se jim zahvaljujem, da so me blagovoljno v duhu spremljali, ter jim serčno želim, da jih Gospod Bog v nebeški milosti še mnoga leta zdrave ohrani, da ostanejo še dalje zvesti bralci našega verlega cerkvenega lista — „Zgodnje Danice.“*) —

Naš ljubi Jezus je pri nas!

Aleluja! — otožni svet
Veselo se oživlja spet,
Povsod je zgolj veselja glas:
Naš ljubi Jezus je pri nas!

Na Golgoti še križ stoji,
S kervjó oblit; pa On živi,
Je Božji Sin — vesel dokaz, —
Aleluja! On je pri nas!

Dihlava vetriček hladan,
In ure tri poprej je dan,
Najlepši dan, ki dal nam spas:*)
Naš ljubi Jezus je pri nas!

Potres omaja zemlje drob,
Odpré nebeški angelj grob,
Častitljiv, lep, nadsolčni kras, —
Naš Jezus vstane, je pri nas.

Zdaj konec muk je, solz in srag,
Potert je greh, zmaj, smert sovrag;
Si vstavši jim zadál poráz,**)
Aleluja! zdaj si pri nas!

Marija, Mati žalostna!
Kakó si v hipu radostna;
Neskončne te ljubezni pas
Objéma, Sinu zreš v obraz.

Poslušaj duša rajski kor,
Prijetlov Jezusovih zbor,

*) Čitatelji pa naznanjamo serčno zahvalo verlemu g. slovenskemu pisatelju in iskreno mu želimo še dolgo življenje, ter da bi še mnogo lepega spisal za Slovence, ki jih tako goreče ljubi. Eden za vse.

*) Spas, jugoslovansko, pomeni odrešenje.

**) Poráz je pobitje, premaganje sovražnika.

*) Menda bo iz „nanositi,“ po slični poti, kakor „nasip“ in „nasipati.“

Narave vse vesel odglas:
Naš ljubi Jezus je pri nas!

O zdihni zemlje rod zmenoj:
Zveličar, sladki Jezus moj!
O reši poveljaj nas,
Ko dan se nagne — zadnji čas.

Radoslav.

Razgled po svetu.

Švicarsko. Mestice Laufenburg na Aargavskem je bilo l. 1873 odpadlo k altkatoliškemu razkolstvu; l. sušca tega leta pa se je slovesno vernilo v katoliško Cerkev. Glavna cerkev, ki je bila poprej oskrunjena, je v novo posvečena; sv. Rešnje Telo je bilo potem v slovesni procesiji preneseno iz neke stranske cerkve (ki je bila vravnana za silo) v veliko cerkev, nasledvala je pridiga in velika maša. — Tudi v drugih altkatoliških občinah razkolstvo zginja; v vasi Trimbach-u n. pr. sta večkrat ob nedeljah pričujoča samo razkolni župnik in mežnar, pa par ženskih.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec april (mal. traven).

a) Glavni namen:

Spomin na včlovečenje Kristusovo.

«(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Strah Gospodov je začetek modrosti; a ne konec; konec modrosti, popolna modrost je ljubezen.

Pretekli mesec smo molili k Gospodovemu Sercu, da bi nam dodelil po spominu na poslednje reči milost svetega strahu, tistega strahu, po katerem naš Gospod vabi ljudi k sveti ljubezni, k ljubezni do Boga in do nebeških reči. V svetem postnem času smo spominjajoč se poslednjih reči mislili na kazen greha, ktero je Gospod v terpljenji in smrti za nas prestal. Sedaj v velikonočnem času pa s tem večjim veseljem povzdignimo serce v nebo, k Bogu, začetku in koncu vseh stvari, k Njemu, po katerem hrepeni naše serce, k naši ljubezni, k cilju, h kateremu nam je le po ljubezni moč dospeti.

Ljubezen izvabi ljubezen, in zato je dobro se spomniti, da je Bog nas naj prvo ljubil. Bog pa je svojo ljubezen s tem pokazal, da je svojega edinorojenega Sina na svet poslal, da mi živimo po njem (1. Jan. 4. 9.), t. j., v skrivnosti včlovečenja se kaže Božja ljubezen do nas.

„Leta 5190 po stvarjenji sveta,“ tako beremo v rimskem martirologiji, „ko je Bog s početka vstvaril nebo in zemljo, od vesoljnega potopa pa leta 2957, leta 2015 od Abrahamovega rojstva, leta 1510 od Mojzesa in izhoda izraelskega ljudstva iz Egipta, leta 1302, odkar so Davida mazilili za kralja, v 65. letnem tednu po Danijelovem prerokovanju, v 194. olimpijadi (gerška štetev), leta 652, odkar so sozidali mesto Rim, v 42. letu vlade Oktavijana Avgusta, ko je po vesoljni zemlji vladal mir, v 6. tisočletji se je

Jezus Kristus, večni Bog in Sin večnega Očeta, včlovečil, da bi po svojem premilostnem priходу svet posvetil, in ko je bil spočet od sv. Duha in je spolnil 9 mesecev po spočetji, se je rodil v Betlehemu v Judovem rodu iz Marije Device.“

To je dogodek; vso tehtnost tega dogodka pové sv. Cerkev, kadar v sv. maši z besedami nicejske vere molí:

„In (verujem) v Enega Gospoda Jezusa Kristusa, edinorojenega Sinu Božjega, rojenega iz Boga Očeta pred vsem časom, Boga od Boga, luč od luči, pravega Boga od pravega Boga, rojenega in ne stvorjenega, enakega bitja z Očetom, ki je vse naredil, ki je zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja prišel iz neba in se včlovečil po sv. Duhu iz Marije Device, in človek postal.“

Zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja, to namreč je namen včlovečenja. Trojedini Bog, ki ni hotel, da bi se kdo pogubil, temu da bi se vsi ljudje zveličali in prišli k spoznanju resnice, ko je videl, kako smo vsi grešili, kako smo zgubili milost, kako smo enako ovcam zašli, ničvredni postali, kako smo živi se pogreznili v globočino, kako smo postali plén smerti, in v večnosti svojega usmiljenja sklene nas rešiti. Jezus Kristus, božji Sin, se odloči, da doverši ta sklep, ktere ga je mogla le božja Oseba zveršiti. Ker ne človek ne angelj, sploh nobena stvar, nočeno končno bitje, tudi naj popolnejše ne, ne more neskončnemu Veličastvu božjemu tudi le za naj manjše razžaljenje, tudi le za en sam greh vredno zadostiti. Treba je v to božjega Veličastva samega. To Veličastvo tedaj, ker samo (ko Bog) ne more služiti, ne zadostovati, je iznašlo način, da je zapustilo svoje nebeško veličastvo, da je združilo Stvarnika in stvar, Boga in človeka v Eni Osebi, drugi Osebi sv. Trojice, božji osebi Besede, v božje-človeški osebi Jezusa Kristusa. Jezus Kristus, pravi Bog in pravi človek, more kot človek služiti in zadostiti, more terpeti in umreti; ker pa biva v njem telesna polnost božjega bitja, zato mora tudi vse, kar on stori in terpi, po ti polnosti božjega bitja imeti neskončno ceno zasluženja in zadostenja.

(Konec nasl.)

b) Posebni nameni:

14. S. Lidvina. Poterpljenje v terpljenji. Bolniki. Do cela zapuščene vdove in sirote.

15. S. Krescencij. Stanovitnost in serčnost v katoliškem življenji. Važne volitve. Zadeve neke hudo skušane redovniške provincije.

16. S. Lambert. „Duhovni in obhajanci.“ Z molitvenim apostoljstvom posebno združene redovniške družbe. Stavbinske zadeve.

17. S. Rudolf. Habsburška hiša. Spreobrnjenje Judov. Vsi posebno priporočeni ranjei.

18. S. Vikterp. Pobožnost za uboge duše. Cerkev na Bavarskem. Več krivovercev in nevercev.

19. S. Ema. Séverna Nemčija. Kerščansko ženstvo. Dekliška zavetišča. Zapeljani in zašli

20. S. Gerold. Spomin na poslednje reči. Dušni pastirji. Odstranjenje velikih pohujšanj.

21. S. Setuzelm. Spreobrnjenje Angleške. „Serca Jezusovega vstanova.“ Priporočene časne zadeve.

(Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Permagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Oče priporoča sina v nekih hudih zadregah, da bi se rešile po Božji volji. — Za dober vspéh pri ponovljevanji misijona, ki se je ravnokar pričelo na Gorenjskem. — Žena priporoča v bratovsko molitev moža, da bi se spreobrnul na priprošnje N. lj. Gospé in sv. Jožefa. — Neka vdova za rešenje iz velikih nadlog na priprošnje N. lj. Gospé in sv. Jožefa. — V neki potrebi pomoč.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Izmed gg. bogoslovcev III. leta bodo letos posvečeni naslednji: Ant. Antončič iz Starega terga pri Ložu; Jož. Debevec iz Begunj pri Cirknici; Ferd. Erker od Stare cerkve pri Koč; Rud. Gregorič iz Andrica pri Gradcu; Dominik Janež iz Sodražice; Fr. Pavlič iz Kamnika; Fr. Pešec z Iga; Jan. Pfajfar iz Selc.

Priporočilo. G. Juri Tavčar, znani slikar, se priporoča blagemu občinstvu za kako delo raznih podob za oltarje, bandera, obnovo starih slik itd. Stanuje v Gradišči št. 11.

Zahvalno adreso so po pn. gosp. dekanu Mat. Erjavcu vsi čast. duhovni Vipavske dekanije poslali prevzviš. gosp. knezu našemu škofu kot odborniku pri škofovskem shodu za versko šolo.

Umerl je v Št. Petru pri Novem mestu 1. t. m. župn. Jan. Romč. R. I. P.

Nove orglje za farno cerkev v Mengšu je dogotovil mojster g. Fr. Goršič. Umetniki hvalijo delo, ki ima 19 spremenov in razne sklepe.

V Mariboru je stoljna cerkev dobila nov veliki oltar, ki ga je oskerbel pokojni knez in škof Štepišnek. Preteklo nedeljo je bil blagoslovljen.

Opat v Celju je postal preč. g. Frančišk Ogradi, kanonik mariborski, sem. vodja in bogoslovski profesor, rojen v Gorenjem gradu 1836, posvečen l. 1860. Iskreno čestitamo!

Novi nemški kancelar, ko je Bismark šel v pokoj, se imenuje pl. Capriva. Kakor popisujejo, ni dvomiti, da je iz stare kranjske rodovine Kopriva (v gerbu menda ima koprivo; imenovali so se predniki pl. „Nesselthal.“) Zdaj še je dokaj Koprivcev v naši deželi. Škoda, da so predniki njegovi zabredli v luteranstvo; naj bi zopet poiskal svojo zgubljeno mater — pravo sv. Cerkev. Naša ljuba Gospa presv. Serca Jezusovega mu to milost sprositi.

Dobrotni darovi.

Iz Rove č. g. duh. pastir s farani darujejo: za sv. Očeta 2 gld. 40 kr.; — za cerkev Jezusov. presv. Serca v Ljublj. 2 gld. 50 kr.; — za sv. Det. 3 gld.; za naj potreb. misijone 3 gld. 60 kr.; — za hišo kat. rokodelskih pomočn. v Ljublj. 5 gld.; — za Marijanišče 3 gld.; — za varhe Božj. groba v Jeruzal. 2 gld. 50 kr.; — za dijaško mizo 5 gld. — Blagorodna gospa Josipina Stare: za dijaško mizo 5 gld., za hišo katol. rokodelskih pomočnikov v Ljublj. 3 gld.; za kap. sv. Antona na Šmarni gori 2 gld., in v ravno ta namen č. g. župnik Al. Starč 3 gld.

Za dijaško mizo: Prečast. g. župnik Jan. Potočnik 5 gld. — Č. g. kapl. Fr. Pokoren 2 gld. — Preč. g. dekan Ant. Aleš 5 gld. — Č. g. župnik J. Teran 2 gld. — Neimenovana 1 gld. — Neimenovan 5 gld. — Č. g. župnik Fr. Brulec 5 gld. — Č. g. župnik Anton Jamnik 10 gld., in 10 gld. nekemu dijaku k šolnini. — Neimenovana 40 kr. — Slavna Verhniška posojilnica po blagorodn. g. Iv. Grudnu 50 gld. (ktero napravo čast. občinstvu hvaležno priporočujemo. Vr.). — Č. g. župnik Jernej Kosec 3 gld. — Neimen. 20 kr. — Iz Preserja 2 gld. — Čast. g. župnik Jern. Babnik 5 gld., „da naj dijaki živé prav pošteno in molijo za dobrotnike.“ — Neimenovana 30 kr. — Č. g. župnik J. Raspočnik 3 gld. — Č. g. župnik J. Tavčar 5 gld. „pridnim dijakom za pirhe.“ — Kat. Pogačar 3 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. kat. J. Smrekar 15 gld. — Z Ipavskega 96 kr.

Za podobo sv. Antona na Šmarni gori: Iz Preserja neimen. 1 gld. 20 kr. — Več oseb iz Šempeterske fare za Marijino priprošnjo 4 gld. 1 kr. — Kat. Pogačar 1 gld.

Za varhe Božjega groba: Iz Mokronoga 1 gld. 6 kr. — Preč. župni vrar v Semiču 8 gld. — Z Brezoveca 3 gld. — Od sv. Trojice pri Mokronogu naberko 1 gld. — A. Miklavec 5 gld. — Z Jesenic 5 gld. — Od sv. Katarine č. g. župnik Fr. Dolinar 4 gld. 46 kr. — Iz Žirov po č. g. župniku 4 gld.

Za letošnje stradajoče na Kranjskem: Z željo: „da bi ta miloščenja mnoge za seboj privabila“, 10 gld.

Za stradajoče Dolenjce: Neimenovana 4 gld. — Kat. Pogačar 3 gld.

Za dobre namene: Neimenovan 5 gld.

Za stradajoče v vzhodnji Galiciji: Kat. Pogačar 3 gld.

Za misijone: Č. g. župnik Fr. Dolinar pri sv. Katarini star mašni plašč in 2 oltarni blazinici.

Za cerkev Marije D. na Brezji: Neimenovana 4 velike tolarje.

Za novo farno cerkev v Kočevji: Preč. gosp. Fr. Arhar 5 gld.

Za sirotišnico v Kočevji: Preč. g. zlatomašnik Fr. Arhar 5 gld.

Za Bulgarijo: Preč. g. zlatomašnik Fr. Arhar 5 gld.

Za sv. Očeta: Č. g. župnik Mat. Tavčar 15 gld.

Za Marijanišče: Č. g. župnik M. Tavčar 20 gld.

Za dr. Jegličev misijon v Bosni: Č. g. župn. Mat. Tavčar 5 gld. — Iz Preserja 1 gld.

Za cerkev Jezusov. presv. Serca v Weimaru. Iz Preserja 1 gld.

Za Solun: Iz Preserja 1 gld.

Za afrikanski misijon: Z Brazoveca 2 gld.

(Drugi dar. prih.)